

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Francisci Arias, Societatis Iesv Theologi, Tractatvs
Tres spirituales**

Arias, Francisco

Coloniæ Agrippinæ, 1603

Cap. 3. Vitio confidentiæ nimix hominem vinci à tentationibus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-59574](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-59574)

DIFFIDENTIA SVI IPSIVS 88

admodum enim inops mendicus, cui
ne obolus quidem suppetit in crume-
na, tamen sperat, non industria sua, sed
liberalitate piorum Christianorum vi-
ctum quotidianum, si humiliter petat,
non defuturum; sic quilibet Christi
seruus pio aliquo desiderio flagrans,
confidere debet bonitati diuinæ, se re-
ipsa illud expleturum, si cælestis gra-
tiæ eleemosynam ad hoc postulet, sæ-
pe offerendo Christi, passionisq; eius
merita, si sanctissimæ Virginis Mariæ
& Sanctorum patrocinia imploret, ac
dicat cum Dauid: *Opera manuum no-*
strarum dirige super nos. Et opus ma-
num nostrarum dirige. Et. Esto mihi
in Deū protectorem Et in domū refugii.
respice in orationes nostras & desi-
deria. respice in faciem Christi tui, cu-
ius meritis confidimus nos impetra-
turos, quod postulamus.

Psal. 89.

Ps 30.

CAPVT III

Vitio confidentia sui hominem vinci à
tentationibus.

QUOD diximus de piorum desi-
deriorum executione, dicendum
quoq; est de tentationibus, quas
E homo

88 TRACTATVS DE VERA

Ind. 20,

homo quidē vincere conatur, sed cre-
bro post inchoatam pugnam ab illo
vincitur: non alia de causa, quam quia
solis viribus suis nixus pugnam fuit
aggressus. in libris Iudicū diuina scrip-
tura commemorat: Deum tam graui-
ter successisse quibusdam viris ē tri-
bu Benjamin quod vim intulissent
cuidam mulieri coniugatae, vt manda-
rit reliquis vndecim tribubus, vt totā
tribum Benjamin ob hoc scelus patra-
tum ē medio tollerent. Quadrage-
nā hominum millia ex vndecim tribu-
bus repente coacta sunt, aduersus vigi-
tinq; millia tribus Benjamin. Bel-
lum erat iustum, mandato nempe Dei
indictum, dux belli item à deo decre-
tus, & tamen primo congressu viginti
octo millia, altero verò decem & octo
millia ē filijs Iſrahel ab hoste caesa sunt.
Quae verò causa fuit huius tam inex-
pectati euentus, vt fortiores, ac à Deo
ad pugnam amandati, cedant imbecil-
loribus? scriptura ipsa causam mani-
festat, dicēs: *filios Iſrahel & fortitudine &*
numero cōficiētes aciē direxiss. Quācūq;
de admoniti agnouissent, conuenere
in domum Dei, fidentes steterunt co-

DIFFIDENTIA SVI IPSIVS 78

ram Domino, ieiunârunt vsq; ad vesperâ, & obrulerūt holocausta, atq; victimas; atq; ita cōfisi Deo, nō viribus suis, tertio hostē inuasere, & victoriâ retulerunt, trucidatis viginti quinque hominū millibus. sic vt è tota tribu non nisi sexcenti remanserint superstites, quibus vitam condonârunt.

IDEM prorsus contingit in conspectu spirituali. Hostes nostri sunt, princeps tenebrarum, mundus, & propria caro, contra quos conflegendum est. Bellū à parte nostra iustum est, & mandato Dei indictum, nec desunt nobis arma, & magna ad pugnādū subsidia, & tamē saepenumero succumbimus, & in mortem noxæ pēnēq; æternæ miserè detrudimur. qua verò de causa? quia industriæ nostræ cōfisi, nō diuino auxilio arma corripimus. Id præclarè animaduertit S. BASILIVS: Qui seruiūt Deo inquit, à demone frequētib; & varijs temptationibus agitātur, tristitia, & diffidentia de Deo, vt bona inchoata deserant, vt non perseuerent, vt existiment se Deo caros non esse, vt locum societatis, rationēq; viuendi, cū alia seueriore cō-

Basilio instit. de vita perfecta

E 2

88 TRACTATUS DE VERA

mutent, in qua demon nouit plura fore
ad labendum pericula. His alijsq; id ge-
nus tentationibus speciem boni pra se fe-
rentibus Damō seruos DEI aggreditur.
Quos verò vincit? Eos, inquit, vincit,
qui plus e quo cōfidunt sibi. Vnde, addit,
vidimus multos, magna virtute pradi-
tos, & testimonio aliorū probatos, quos
malignus Spiritus per nimiam istam cō-
fidentiam precipites egit. Hucusq; Ba-
silius. Quare non dubitauit quidam
sanctus vir, & in virtutum studio exer-
citus asseuerare, quoties seruus Dei
pietatis amans à tentatione vincitur,
id euenire, vel quia ante tentationem
non implorauit diuinum auxilium, aut
quia viribus suis fidens depugnauit.
Id verò exponit his verbis considera-
tione dignissimis. Non orandum est cō-
tra tentationem ne eueniat, sed ne decipi-
piat, aut inuoluat, cum venerit. Si verò
tentatio ex vehementia quompiam sub-
uertit, aut ante, ne subuert eret, humili-
ter non fuit oratum, aut talis superbia
in anima insidebat, quae per casum ten-
tationis propellenda erat.

COLLIGAMUS fructum ex hoc caelesti
documento, & contra animae nostrae
hostes

Simon de
Cassia .lib.
4.6.6.

DIFFIDENTIA SVI IPSIVS 89

hostes viriliter dimicemus, eorumque
tentationes : diffidamus viribus no-
stris, quia ob imbecillitatem suam ni-
hil sine auxilio diuino, vt diximus, ffi-
cere possunt contra tam potentes ini-
micos, nihil enim in hoc mundo est,
quod eorum potentiam exæquet : ex-
pectemus autem & robur & victoriã
a potentissimo DEO, confidendo in e-
ius præsidio, idq; propter IESV CHRIS-
TI merita, qui tanquam homo & Sal-
uator promeruit nobis vires ac gratiã
ad vincendum. tanquam verò DEVS,
creator, & prima causa eandẽ largitur,
& prouocat nos ad pugnam & victo-
riam dicens: *In mundo pressuram habe-
bitis, sed confidite, ego vici mundum,* ac
si diceret *Ego vici, vt vos vinceretis,* pro-
merendo vobis gratiam & auxilium. *Ioã. 16.*
Id confitetur & S. Paulus, & quasi sum-
mo beneficio affectus eterno Patri gra-
tias agit dicens. *Deo gratias, qui dedit
nobis victoriam per Dominum nostrum
IESVM Christum.* Neq; satis est illi affir-
mare, DEVM esse, qui nobis manũ per-
merita IESV Christi præberad expug-
nandum tentationes & peccata, sed,
quod eo amplius est, Deum vincere & *2. Cor. 2.*

E 3

tri

90 TRACTAVS DE VERA

triumphare per nos in Christo saluato
re nostro, vt indicet, quam purè ad au-
torem Deum referendæ sint omnes
victoriæ: ille liquidè ipse est, qui & ro-
bur suppeditat, & respia ad pugna &
victoriam per nos concurrit, & liberta-
tem ac voluntatem, quæ ad vincendū
necessaria est, suggerit, ac deniq; & gra-
tiam, qua opus habemus ad vincendū
cum merito impetit.

v. Paral. 5.

NARRAT diuina scriptura filios Isra-
hel è tribu Ruben Gad & Manass, cū
dimicarent contra Agarenos, eorumq;
confederatos numero & viribus potē-
tes, victoriam reportasse, eamq; ad-
dit, quod non confisi viribus suis Deū

2 Mach. 15.

inuo. ariet cum præliarētur idem cō-
memorat de Machabæis, qui cum ma-
nu pugnātes, corde innocabāt Deum,
exiguis copijs magnos hostium reb. l.
labant exercitus. Haud secus configē-
dum nobis est in bello spirituali, nem-
pe diffidendo omnino viribus nostris,
omnemq; fiduciam in Deum proje-
do: nec solum ante pugnam, sed in ip-
so quoq; pugna æstu diuinum implo-
randum est auxilium, vt possimus
dicere

DIFFIDENTIA SVI IPSIVS 97

dicere cum S. Paulo *Omnia possum Phil 40*
non in me, sed in eo qui me confortat.
Magno solatio esse debet homini
fieri, sic à Deo statutum esse, ut
vincat ipse non suis solis, sed Dei
quoque viribus: & sic mandatum,
ut vires suas, quatenus suas, contem-
nat, totamque fiduciam in viribus
DEI collocet.

Nam si respiciamus ad vires no-
stras, quamvis parvus labor in pugna
subeundus esset, cum imbecilli hoste
certandum, amen exanimaremur, &
deficeremus: si verò respiciamus ad vi-
res divinas, quæ certis limitibus
circumscriptæ non sunt, sed in-
finitum augescere queunt, contra
potentissimos quoque inimicos sem-
per confidere possumus nos victo-
riam consecuturos.

QVOCIRCA, quo copiosior
fuerit hostium numerus, maiore-
que industria & labore opus fuerit,
hoc certius credere debemus, poten-
tiora affore nobis à Deo ad vincen-
dū præsidia & adiumenta, & factum
ut loquitur Apostolus, cum tentatione
E 4 pro

92 TRACTATUS DE VERA

1. Cor. 10.

prouentum, ut possimus sustinere. Hic
modus pugnandi contra tentationes,
diffidendo viribus suis, vehementer
& magna exaggeratione commenda-
tur ab omnibus sanctis, qui luce diui-
na illustrati longa experientia didicerit,
id vnicum efficacissimumq; esse anti-
dotum ad expugnandas quasuis ten-
tationes, ac etiam ad impetranda pre-
sentissima à Deo auxilia, atq; imprimis
donū summae fiduciae in DEO.

Cass. coll. 5.
64. 7.

tur. Vnde sanctus abbas Desapona
pud Cassianum agens de remedijs tea-
tionum adfirmatam pugnationis ex-
iminatione a teruo de sp. et aliter. Et in-
giter esse peccandam impossibile namq;
est, inquit, de quolibet passione trium-
phum quempiam promereri, priusquam
intellexerit industria vel labore proprio
victorias. certaminis semet obviare nō
posse, eum tamen ut valeat emundari,
necesse sit eum diu noctuq; in omni cura
& sollicitudine permanere. Et venera-

Rich. in
Gant. c. 21.

bilis Richardus de S. Victore eandem
doctrinā confirmans in hæc verba scri-
bit. Impossibile est quempiam de seipso
triumphare posse, donec experimento dis-
dicerit

DIFFIDENTIA SVI IPSIVS. 93

si dixerit propria virtute se non posse obtinere triumphum. Declarans autem, quomodo hac diffidentia sui homo, perueniat ad purissimam fiduciã DEI, cum qua, vt loquitur Christus, omnia homini sunt possibilis, addit. *Quantũ fideles de se diffidunt, tantum in diuina spei adiutorio confidunt, & quantum de se infirmantur, tantũ fortes sunt & potentes in DEO.*

C A P V T. IV.

Confirmatur, quod dictum est, sacri Euãgelij testimonio.

DOCTRINAM iam traditam CHRISTVS in Euangelio admiranda quadam similitudine tali Magistro digna ob oculos posuit. *Omnis, inquit, qui venit ad me, & au* Luc. 6.
dit sermones meos, & facit eos, ostendã vobis cui similis sit: similis est homini a-
dificanti domum, qui fodit in altũ, &
posuit fundamentum super petram. in-
undatione autem facta illisum est flumẽ
domui illi, & non potuit eam mouere
fundata enim erat super petram. Qu-
autem audit, & non facit, similis est ho-
mini adificanti domum suam super ter-

E 3

vant